

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΜΕΑΚΩΝ ΕΠ ΤΟΥ ΕΤΠΑ ΚΑΙ ΤΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
"ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ"
Ταχ. Δ/ση: Αεροπόρου Παπαναστασίου 34, Αθήνα 11527
Πληροφορίες: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ
Τηλ.: 2132142240
Fax: 210 6920437
Email: k.kolokotroni@mou.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα, 18/7/2017
Α.Π.: οικ.8344

Κωδικός Πρόσκλησης: 14.6i.27.7-8.2
Α/Α ΟΠΣ: 2240
Έκδοση: 1/0

Προς:
Πίνακας Αποδεκτών

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ
ΣΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη»
ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 14 «ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ
ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ (ΤΣ)»
Ο ΟΠΟΙΟΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ Ταμείο Συνοχής

ΜΕ ΤΙΤΛΟ «Δράσεις για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση Αστικών Αποβλήτων: Υλοποίηση ώριμων έργων ανάκτησης και διάθεσης αστικών αποβλήτων»

Η Ειδική Γραμματέας Διαχείρισης Τομεακών ΕΠ ΕΤΠΑ και ΤΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τον Κανονισμό (ΕΕ) με αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 «περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006»,
2. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ . 63/2005 (ΦΕΚ 98 / Α / 22-04-2005),

Ευρωπαϊκή Ένωση

3. Το Νόμο 4314/2014 για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 (ΦΕΚ 265 / Α / 23-12-2014), όπως τροποποιήθηκε με το Νόμο 4328 / 2015 (ΦΕΚ 51 / Α / 14-05-2015) και το Νόμο 4331 / 2015 (ΦΕΚ 69 / Α / 02-07-2015) και ισχύει,
4. Το Προεδρικό Διάταγμα υπ' αριθμ. 70 / 2015 (ΦΕΚ 114 / Α / 22-09-2015) για τη μετονομασία του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού σε Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού,
5. Την υπ. αρ. πρωτ. 34686 / 27-03-2015 Απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού (ΦΕΚ 178 / 27-03-2015 του Τεύχους Υπαλλήλων Ειδικών Θέσεων και Οργάνων Διοίκησης Φορέων του Δημόσιου και ευρύτερου Δημόσιου Τομέα) για το Διορισμό της Ειδικής Γραμματέως στην Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (Ε.Π) του ΕΤΠΑ και ΤΣ,
6. Την Υπουργική Απόφαση (ΥΑ) με αρ. 53683 / ΕΥΘΥ 459 / 18-05-2015 (ΦΕΚ 981 / Β / 28-05-2015) με την οποία ορίζεται η Διάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος (Ε.Π.) «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» - Ε.Υ.Δ. Ε.Π. Υ.ΜΕ.ΠΕΡ.Α.Α,
7. Την Υπουργική Απόφαση με αρ. πρωτ. ΥΠΑΝΑΝ / 79473 / 30-12-2014 για την Τοποθέτηση Προϊσταμένου στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη»,
8. Την Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αριθμό C (2014) 10160 final / 18-12-2014 (CCI 2014GR16M1OP001) που αφορά στην έγκριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» 2014-2020,
9. Την Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ) με αρ. 173729/12-12-2014 για την έγκριση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» 2014 – 2020 (ΑΔΑ: 6ΨΣΗ0-ΑΨ9),
10. Τη με αρ. πρωτ. 110427/ΕΥΘΥ 1020/1-11-2016 (ΦΕΚ 3521/Β/2016) Υπουργική Απόφαση για την τροποποίηση και αντικατάσταση της με αρ.81986 /ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ 1822Β/24.08.2015) Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας Δαπανών για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 – Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014 – 2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων».
11. Την από 03-07-2015 απόφαση της Επ. Παρακολούθησης του Ε.Π. «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» 2014-2020, με την οποία εγκρίθηκαν η μεθοδολογία, η διαδικασία και το περιεχόμενο της εξειδίκευσης του ΕΠ («Έγγραφο Εξειδίκευσης Εφαρμογής του Ε.Π – Υ.ΜΕ.ΠΕΡ.Α.Α 2014-2020»), ο προγραμματισμός των προσκλήσεων και των εντάξεων και οι τεθέντες κατ' έτος στόχοι, καθώς και η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής πράξεων, όπως αυτά περιγράφονται και εξειδικεύονται στο συνημμένο στην παρούσα πρόσκληση έγγραφο,
12. Τη με αρ. πρωτ. οικ.7623/27-6-2017 Απόφαση της Επ. Παρακολούθησης του Ε.Π. «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» 2014-2020, με γραπτή διαδικασία, με την οποία εγκρίθηκαν η μεθοδολογία, η διαδικασία και το περιεχόμενο της 6ης εξειδίκευσης του ΕΠ («Έγγραφο 6ης Εξειδίκευσης Εφαρμογής του Ε.Π – Υ.ΜΕ.ΠΕΡ.Α.Α 2014-2020»), ο προγραμματισμός των προσκλήσεων και των εντάξεων και οι τεθέντες κατ' έτος στόχοι,
13. Την υπ' αριθ. οικ.3848/2015 (ΦΕΚ Β'805/6-5-2015) ΥΑ περί Εκχώρησης αρμοδιοτήτων διαχείρισης για πράξεις του Τομέα Περιβάλλοντος που συγχρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» στις Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, όπως τροποποιήθηκε με την αριθμ. οικ. 10383/2016 Απόφαση (ΦΕΚ Β' 2891/12-9-2016) και ισχύει.
14. Το με αριθ. πρωτ. 18682/18.02.2016 έγγραφο της ΕΥΣΕ/ΓΓΔΕ-ΕΣΠΑ/ΥΠ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ με θέμα «Ενέργειες ενεργοποίησης του ΕΣΠΑ 2014-2020 και τακτοποίησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2007-2013»
15. Την Τελική Έκθεση Υλοποίησης του Ε.Π.ΠΕΡΑΑ 2007-20103 που υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή με το αρ.πρωτ.οικ.4844/30-3-2017 έγγραφο της ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ.
16. Την Απόφαση της Επιτροπής, της 20ής Δεκεμβρίου 2011, για την εφαρμογή του άρθρου 106 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος (2012/21/ΕΕ).
17. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής (11.1.2012) σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις στην αντιστάθμιση για παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος (2012/C 8/02).
18. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής (11.1.2012) Πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας (2011) (2012/C 8/03).
19. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 360/2012 της Επιτροπής, της 25ης Απριλίου 2012, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος (Κανονισμός «De Minimis»).

20. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας («De Minimis»).
21. Την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Κατευθυντήριες γραμμές για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα 2014-2020» (2013/С 209/01)
22. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης («Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός»).
23. Την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020)» (2014/С 200/01).
24. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/С 262/01),
25. Το με α.π.19081/ΕΥΣ2887/30-4-2013 έγγραφο Γ.Γ. Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ με θέμα: «Αντιμετώπιση σχεδίων διαχείρισης απορριμμάτων σε θέματα ανταγωνισμού».
26. Το με αρ.πρωτ.39499/ΕΥΚΕ5288/31-3-2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Οδηγίες σχετικά με την υποβολή εκθέσεων τεκμηρίωσης στο πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων υπό μορφή αντιστάθμιση για παροχή δημόσιας υπηρεσίας».
27. Την με αρ.πρωτ. Δ1/ο/3144/1-9-2010 Κ.Υ.Α. με θέμα «Ανάθεση στην Εγνατία ΟΔΟΣ Α.Ε. της αρμοδιότητας μελέτης και κατασκευής έργων υποδομής στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου»
28. Το Ν.4042/2012 (ΦΕΚ Α'24). Ποινική προστασία του περιβάλλοντος – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/98/ΕΚ – Πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων – Εναρμόνιση με Οδηγία 2008/98/ΕΚ – Ρύθμιση θεμάτων Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
29. Την Π.Υ.Σ. 49/2015 (ΦΕΚ174/2015) «Τροποποίηση και έγκριση του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (Ε.Σ.Δ.Α.) και του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων που κυρώθηκαν με την 51373/4684/25.11.2015 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 31 του Ν. 4342/2015»
30. Την με α.π. 76834/ΕΥΚΕ5987/10-7-2017 γνωμοδότηση της ΕΥΚΕ για το σχέδιο της παρούσας Πρόσκλησης.

Κ Α Λ Ε Ι

Τους παρακάτω δυνητικούς δικαιούχους:

- Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων, όπως εκάστοτε ισχύουν
- Δήμοι Νήσων με αρμοδιότητες ΦΟΔΣΑ
- ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε., δυνάμει της με αρ.πρωτ. Δ1/ο/3144/1-9-2010 Κ.Υ.Α.

για την υποβολή προτάσεων έργων (πράξεων) προκειμένου να ενταχθούν και χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του Άξονα Προτεραιότητας Νο 14 «ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ (ΤΣ)» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη» 2014-2020.

1. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

- 1.1. Οι προτάσεις που θα υποβληθούν στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης εμπίπτουν στον ειδικό στόχο 27 της επενδυτικής προτεραιότητας 6ί του Άξονα Προτεραιότητας 14 του Ε.Π., πεδίο παρέμβασης 18, και ειδικότερα στις ακόλουθες δράσεις:
Δράση 27.7. Δράσεις ολοκληρωμένης διαχείρισης αστικών στερεών αποβλήτων σε νησιά και μικρούς απομακρυσμένους οικισμούς.
Δράση 27.8. Ολοκλήρωση και συμπλήρωση υποδομών ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων.
- 1.2. Οι προτάσεις που θα υποβληθούν στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης εντάσσονται στις εξής κατηγορίες:
  - πράξεις με κύρια υποέργα συμβασιопоιημένα ή με εν εξελίξει διαγωνιστική διαδικασία
  - πράξεις με κύρια υποέργα που διαθέτουν υψηλό βαθμό ωριμότητας, δηλαδή που διαθέτουν εν ισχύ περιβαλλοντική αδειοδότηση και εγκεκριμένες μελέτες σε στάδιο ανάλογο με το προγραμματιζόμενο σύστημα δημοπράτησης
- 1.3. Ειδικότερα, μέσω της παρούσας πρόσκλησης χρηματοδοτούνται οι ακόλουθες δράσεις:
  - Δημιουργία μονάδων ανάκτησης προδιαλεγμένων βιοαποβλήτων ή/και συμμείκτων αστικών αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της προμήθειας και εγκατάστασης όλου του απαραίτητου εξοπλισμού και βοηθητικών εγκαταστάσεων για τη λειτουργία τους,
  - Δημιουργία Χώρων Υγειονομικής Ταφής (ΧΥΤ), συμπεριλαμβανομένης της προμήθειας και εγκατάστασης όλου του απαραίτητου εξοπλισμού και βοηθητικών εγκαταστάσεων για τη λειτουργία τους.

Ευρωπαϊκή Ένωση

- Επεκτάσεις Χώρων Υγειονομικής Ταφής (ΧΥΤ), συμπεριλαμβανομένης της προμήθειας και εγκατάστασης όλου του απαραίτητου εξοπλισμού και βοηθητικών εγκαταστάσεων για τη λειτουργία τους, εφόσον προβλέπονται στο οικείο επικαιροποιημένο ΠΕΣΔΑ ως οι μόνες υποδομές τελικής διάθεσης υπολειμμάτων στο πλαίσιο ΟΕΔΑ.
- Υπηρεσίες Τεχνικού Συμβούλου για την παροχή των απαραίτητων τεχνικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών κατά τη διάρκεια υλοποίησης και δοκιμαστικής λειτουργίας των πράξεων, με συνολικό προϋπολογισμό που δεν ξεπερνά το 3% του προϋπολογισμού της πράξης .
- Εργασίες αρχαιολογίας, ως υποέργο με δικαιούχο εταιρο την οικεία Εφορεία αρχαιοτήτων.
- Συνδέσεις με δίκτυα ΟΚΩ.
- Αγορά εδαφικών εκτάσεων, που σχετίζονται άμεσα με τα παραπάνω έργα, εφόσον οι διαδικασίες απόκτησης της γης βγαίνουν προς ολοκλήρωση (έκδοση απόφασης ορισμού τιμής μονάδας απαλλοτρίωσης ή συμφωνητικά αγοράς).
- •Δαπάνες διαχείρισης και επίβλεψης, μόνο εφόσον προβλέπονται ως υποέργα σε πράξεις που είχαν ενεργοποιηθεί κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013

1.4. Σε σχέση με την έγκαιρη συλλογή και παρακολούθηση των δεικτών, ο Δικαιούχος της κάθε πράξης οφείλει να συμμορφώνεται με τις σχετικές προβλέψεις / απαιτήσεις του Ενιαίου Συστήματος Παρακολούθησης Δεικτών, να ενημερώνει έγκαιρα την ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ για την πορεία υλοποίησης των δεικτών της πράξης και να επιτρέπει την πρόσβαση σε σχετικά δεδομένα σε εξουσιοδοτημένους εκπροσώπους της.

2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

2.1. Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να εμπίπτουν στον ακόλουθο θεματικό στόχο, επενδυτική προτεραιότητα, ειδικό στόχο, κατηγορία περιφέρειας ανά Άξονα Προτεραιότητας.

Πίνακας 1

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ : Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη	ΚΩΔ.	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ : ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ (ΤΣ)	ΚΩΔ.	14
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ: Δεν εφαρμόζεται	ΚΩΔ.	0
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΚΧΩΡΗΣΗΣ: -		
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ: Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων	ΚΩΔ.	06
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	ΚΩΔ.	6i
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ: Βελτίωση της αποτελεσματικότητας της ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων, με βάση τους επικαιροποιημένους ΠΕΣΔΑ. - Διασφάλιση της αυτάρκειας σε δίκτυα υποδομών ανάκτησης και διάθεσης.	ΚΩΔ.	27

2.2. Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να συνεισφέρουν στην εκπλήρωση των σχετικών δεικτών παρακολούθησης, οι οποίοι είναι:

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Ε.Π:2	Α.Π.14	ΤΑΜΕΙΟ: ΤΣ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: 6i			
ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ		
				ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
CO17	Στερεά απόβλητα: Πρόσθετη δυναμικότητα ανακύκλωσης αποβλήτων	Τόνοι κατ'έτος	Δεν εφαρμόζεται	650.000		
T4412	Ποσότητα Αστικών Στερεών Αποβλήτων που οδηγείται σε ασφαλή διάθεση	Τόνοι κατ'έτος	Δεν εφαρμόζεται	2.260.000		
T4413	Ποσότητα ΒΑΑ που εκτρέπεται από χώρους ταφής	Τόνοι κατ'έτος	Δεν εφαρμόζεται	2.930.000		

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελέσματος

Ε.Π:2	Α.Π.14	ΤΑΜΕΙΟ: ΤΣ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: 6i
-------	--------	------------	------------------------------

Ευρωπαϊκή Ένωση

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΚΩΔ. ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΤΟΧΟΥ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ		
					ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
T4438	Αστικά στερεά απόβλητα που οδηγούνται σε ασφαλή διάθεση	Ποσοστό (%)	Δεν εφαρμόζεται	27	39		
T4439	Βιοαποδομήσια Αστικά Απόβλητα (ΒΑΑ) που εκτρέπονται από την ταφή	Ποσοστό (%)	Δεν εφαρμόζεται	27	76		

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

- 3.1. Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη (όπου συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη είναι η επιλέξιμη δημόσια δαπάνη από το ΕΠ για τον υπολογισμό της κοινοτική συνδρομή) που διατίθεται για την ένταξη πράξεων με την παρούσα πρόσκληση ανέρχεται σε 45.000.000€ και κατανέμεται κατά πεδίο παρέμβασης και δράση καθώς και κατηγορία περιφέρειας ως ακολούθως:

Πίνακας 4

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη			ΚΩΔ: 2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ: ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ (ΤΣ)			ΚΩΔ: 14
ΤΑΜΕΙΟ: ΤΣ			
ΕΚΧΩΡΗΣΗ: -			
ΠΕΔΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ/ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΥΓΧΡΗΜ/ΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ
(1)	(2)	(3)	(4)
018:Διαχείριση οικιακών απορριμμάτων (συμπεριλαμβανομένης της μηχανικής βιολογικής επεξεργασίας, της θερμικής επεξεργασίας, της αποτέφρωσης και της υγειονομικής ταφής)	14.6i.27.7:Δράσεις ολοκληρωμένης διαχείρισης αστικών στερεών αποβλήτων σε νησιά και μικρούς απομακρυσμένους οικισμούς.	Δεν εφαρμόζεται	15.000.000
018:Διαχείριση οικιακών απορριμμάτων (συμπεριλαμβανομένης της μηχανικής βιολογικής επεξεργασίας, της θερμικής επεξεργασίας, της αποτέφρωσης και της υγειονομικής ταφής)	14.6i.27.8:Ολοκλήρωση και συμπλήρωση υποδομών ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων.	Δεν εφαρμόζεται	30.000.000

- 3.2 Η Δ.Α. δύναται να επικαιροποιήσει το συνολικό ύψος της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της παρούσας πρόσκλησης ή/και την κατανομή της δράση ή και να προβεί σε αιτιολογημένη ανάκληση ισχύος της πρόσκλησης, ενημερώνοντας σε κάθε περίπτωση τους δικαιούχους μέσω της οικείας ιστοσελίδας (ιστοσελίδας του ΕΠ).
- 3.3 Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης θα ενταχθούν πράξεις σε ύψος προϋπολογισμού συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης, ώστε να τηρούνται οι διατάξεις του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου και της κείμενης Νομοθεσίας.
- 3.4 Για τον προσδιορισμό του ύψους της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης των πράξεων διαχείρισης στερεών αποβλήτων πρέπει να ληφθεί υπόψη η εφαρμογή του πλαισίου ανταγωνισμού ως εξής:
- Η συλλογή, μεταφορά, ανάκτηση και διάθεση αστικών αποβλήτων είναι οικονομικές δραστηριότητες (από επιβολή τελών ή εκμετάλλευση προϊόντων) που είναι δυνατόν να συνιστούν «Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ)», που ενέχουν ή όχι στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, υπό την έννοια ότι αποτελούν ειδικές περιπτώσεις άσκησης οικονομικών δραστηριοτήτων οι οποίες παράγουν αποτελέσματα προς το γενικό δημόσιο όφελος και οι οποίες δεν θα μπορούσαν να παρασχεθούν από την αγορά χωρίς την παρέμβαση του κράτους, λόγω θεσμικού πλαισίου (υποχρέωση τοπική αυτοδιοίκησης) ή μη επαρκούς ανάπτυξης ή πρόσβασης της αγοράς.
  - Οι επενδύσεις που απαιτούνται για την παροχή Υπηρεσιών Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος που περιλαμβάνονται στις αιτήσεις χρηματοδότησης πράξεων στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης θα εξεταστούν σύμφωνα με τα κατά περίπτωση οριζόμενα στο θεσμικό πλαίσιο των ΥΓΟΣ (Απόφαση ΥΓΟΣ ή Ανακοίνωση ΥΓΟΣ ή Κανονισμός de minimis ΥΓΟΣ). Στην εν λόγω κατηγορία εξετάζονται οι δράσεις του πεδίου παρέμβασης 18, εκτός

από τα τμήματα των πράξεων/έργων που συνδέονται άμεσα με εμπορική δραστηριότητα η οποία παρέχεται από την αγορά π.χ. ανακύκλωση, επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων, τυποποίηση τελικών προϊόντων ανάκτησης αποβλήτων και παραγωγή ενέργειας από απόβλητα ή βιοαέριο. Το ύψος της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της πράξης ή του τμήματος της πράξης που συνδέεται με ΥΓΟΣ προσδιορίζεται μέσω κατάλληλης χρηματοοικονομικής ανάλυσης υπολογισμού της αντιστάθμισης για την παροχή της ΥΓΟΣ, σύμφωνα με το σχετικώς εφαρμοζόμενο δίκαιο και τις οδηγίες της ΕΥΚΕ.

- iii. Πράξεις ή τμήματα πράξεων που συνδέονται άμεσα με εμπορική δραστηριότητα που παρέχεται από την αγορά (π.χ. ανακύκλωση, επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων, τυποποίηση τελικών προϊόντων ανάκτησης αποβλήτων και παραγωγή ενέργειας από απόβλητα ή βιοαέριο) ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης και θα εξεταστούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στο θεσμικό πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων κατά περίπτωση (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός, Κατευθυντήριες οδηγίες για το Περιβάλλον και την Ενέργεια, Κανονισμός de minimis). Στην εν λόγω κατηγορία εξετάζονται δράσεις του πεδίου παρέμβασης 18 όπως π.χ. Κέντρα Ανακύκλωσης, καθώς και τα τμήματα Μονάδων Επεξεργασίας (μονάδες ανάκτησης και χώροι διάθεσης) που συνδέονται άμεσα με εμπορική δραστηριότητα π.χ. παραγωγή και τυποποίηση τελικών προϊόντων ή/και την παραγωγή ενέργειας. Στις περιπτώσεις που τελικά κριθεί ότι η προτεινόμενη πράξη ή τμήμα πράξης εμπίπτει στο ανωτέρω θεσμικό πλαίσιο, το ύψος της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης ανέρχεται μέχρι του ύψους της έντασης ενίσχυσης που προσδιορίζεται μέσω της χρήσης του αντίστοιχου θεσμικού κειμένου (Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού ή της κοινοποίησης του καθεστώτος ενίσχυσης ή του κανονισμού de minimis, ανά περίπτωση).
- iv. Επισημαίνεται ότι στις περιπτώσεις ΥΓΟΣ και κρατικής ενίσχυσης το ποσό που υπολείπεται της εγκεκριμένης συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης σε σχέση με το συνολικό κόστος της πράξης, καλύπτεται από ίδιους πόρους του κυρίου του έργου (ως ιδιωτική, μη κρατική δαπάνη) ή του Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης (ΙΦΣ) στην περίπτωση των ΣΔΙΤ.
- v. Πράξεις μικρής κλίμακας που αφορούν στην προμήθεια σημειακού εξοπλισμού για τη συλλογή και διαχείριση αποβλήτων πριν από την ταφή, χωρίς περαιτέρω οικονομική εκμετάλλευση και παραγωγή εσόδων, και χωρίς τα έργα αυτά να αποτελούν μέρος ενός σχεδίου ολοκληρωμένης διαχείρισης είναι δυνατόν να χαρακτηριστούν ότι δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, ως παρεμβάσεις τοπικής εμβέλειας.

4. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ

- 4.1. Ως ημερομηνία λήξης της προθεσμίας επιλεξιμότητας των δαπανών των προτεινόμενων πράξεων ορίζεται η 31/12/2023. Η ολοκλήρωση των προτεινόμενων πράξεων θα πρέπει να συντελεστεί έως την ως άνω ημερομηνία.
- 4.2. Πράξεις που έχουν περατωθεί φυσικά ή εκτελεστεί πλήρως δεν είναι επιλέξιμες, ανεξάρτητα εάν έχουν εκτελεστεί ή όχι οι σχετικές πληρωμές.
- 4.3. Οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στην με αρ. Πρωτ. 110427/ΕΥΘΥ 1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/01.11.2016) Υπουργική Απόφαση με θέμα Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) Υπουργικής Απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 - Έλεγχος νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων».
- 4.4. Επισημαίνεται ότι η επιλεξιμότητα των δαπανών εξετάζεται επιπλέον βάσει του νομοθετικού πλαισίου κρατικών ενισχύσεων δυνάμει του οποίου αυτές τυχόν χρηματοδοτούνται (π.χ. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014, Απόφαση 2012/21/ΕΕ ΥΓΟΣ κλπ)
- 4.5. Έργα με έσοδα
 Προκειμένου να καθοριστούν τα δυνητικά «καθαρά έσοδα» που παράγει η πράξη μετά την ολοκλήρωσή της και ενδεχομένως και κατά τη διάρκεια υλοποίησής της, διενεργείται από το δικαιούχο χρηματοοικονομική ανάλυση σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες που είναι συνημμένες στην παρούσα πρόσκληση: «Οδηγίες για τον υπολογισμό των καθαρών εσόδων για Πράξεις των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020».
- Σε περίπτωση που το σύνολο ή μέρος της πράξης αποτελεί ΥΓΟΣ, κατά τη χρηματοοικονομική ανάλυση των αντίστοιχων πράξεων πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι οδηγίες της ΕΥΚΕ για τις Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ) (σχετ.26).
- 4.6. Ειδικότεροι κανόνες επιλεξιμότητας.
- 1) Ειδικότερα διευκρινίζεται ότι στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης δεν είναι επιλέξιμες:
    - (i) Οι δαπάνες για την προμήθεια μέσων και εξοπλισμού συλλογής συμμεικτων αστικών αποβλήτων κάθε τύπου (π.χ. απλοί κάδοι, υπόγειοι κάδοι, απορριμματοφόρα, containers κλπ.)
    - (ii) Οι δαπάνες για την προμήθεια μέσων και εξοπλισμού συλλογής ανακυκλώσιμων αποβλήτων κάθε τύπου (π.χ. απλοί κάδοι, υπόγειοι κάδοι, απορριμματοφόρα, container, κέντρα ανταποδοτικής ανακύκλωσης κλπ.) που χρηματοδοτούνται από τα αντίστοιχα ΣΕΔ στο πλαίσιο σχετικών συμβάσεων συνεργασίας με τους

- οικείου Δήμου ή ΦοΔΣΑ βάσει του Ν.2939/2001 όπως ισχύει.
- (iii) Οι εργασίες συντήρησης υφιστάμενων μονάδων ανάκτησης και τελικής διάθεσης αστικών αποβλήτων.
- 2) Οι προτάσεις που θα υποβληθούν πρέπει να συμβάλουν στην υλοποίηση των στόχων της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, μέσω του αναθεωρημένου, βάσει της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, Εθνικού και των αντίστοιχων Περιφερειακών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ και ΠΕΣΔΑ). Με τη λειτουργία των προτεινόμενων προγραμμάτων, συστημάτων ή εγκαταστάσεων πρέπει να προωθείται η επίτευξη τουλάχιστον ενός από τους παρακάτω στόχους:
- (i) Η εκπλήρωση υποχρεώσεων για την εκτροπή από διάθεση σε χώρο ταφής του βιοαποδομήσιμου κλάσματος των αστικών αποβλήτων, σύμφωνα με τους στόχους του άρθρου 5 της οδηγίας 99/31/ΕΚ, όπως ενσωματώθηκε με την ΚΥΑ 29407/2012 και προβλέπεται στο άρθρο 28 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ (αρ.22 Ν.4042/2012) και όπως ποσοτικοποιείται σε κάθε αναθεωρημένο ΠΕΣΔΑ.
- (ii) Η διασφάλιση της αυτάρκειας της χώρας σε κατάλληλο και ολοκληρωμένο δίκτυο εγκαταστάσεων διάθεσης αποβλήτων και εγκαταστάσεων ανάκτησης συμμείκτων αστικών αποβλήτων, τα οποία συλλέγονται από νοικοκυριά (άρθρο 16 Οδηγίας 2008/98/ΕΚ και άρθρο 16 Ν.4042/2012), σύμφωνα με τις προβλέψεις των οικείων ΠΕΣΔΑ που έχουν αναθεωρηθεί σύμφωνα με τους στόχους του νέου ΕΣΔΑ.
- 3) Για να τύχουν χρηματοδότησης στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης:
- (i) Οι προς χρηματοδότηση πράξεις πρέπει να εντάσσονται στο εγκεκριμένο και αναθεωρημένο βάσει της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ και του ΕΣΔΑ(2015), ΠΕΣΔΑ της οικείας Περιφέρειας, ως έργα πρώτης χρηματοδοτικής προτεραιότητας.
- (ii) Στην παρούσα πρόσκληση δεν είναι αποδεκτή αίτηση για πράξη ή υποέργο του πεδίου παρέμβασης 18 που αποτελεί έργο/δράση που καλύπτεται ρητά από πόρους εκχωρημένους σε ΕΥΔ/ΠΕΠ στο πλαίσιο της Υ.Α.3848/2015 (ΦΕΚΒ'805/6-5-2015) όπως εκάστοτε ισχύει.
- (iii) Οι εγκαταστάσεις που περιλαμβάνονται στις προς χρηματοδότηση πράξεις, και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Υ.Α. 1958/2012 όπως ισχύει, οφείλουν να διαθέτουν τις απαραίτητες περιβαλλοντικές αδειοδοτήσεις και εγκρίσεις κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, ή στην περίπτωση επικαιροποίησης υφιστάμενης περιβαλλοντικής αδειοδότησης, να έχει υποβληθεί η ανάλογη αίτηση στις αρμόδιες Υπηρεσίες.
- (iv) Πρέπει να υποβληθούν αναλυτικές πληροφορίες για τη διασφάλιση της λειτουργίας, την περιβαλλοντική παρακολούθηση, συντήρηση ή/και μετέπειτα φροντίδα των χρηματοδοτούμενων εγκαταστάσεων. Πληροφορίες θα δοθούν και για τυχόν ενέργειες που απαιτούνται για την τροφοδοσία των μονάδων ανάκτησης με χωριστά συλλεγόμενα ρεύματα (π.χ. προδιαλεγμένα οργανικά), την επιδιωκόμενη ποιότητα και τη διασφάλιση της διάθεσης, με εμπορική εκμετάλλευση ή μη, των προϊόντων (συμπεριλαμβανομένης ενέργειας) των μονάδων ανάκτησης, καθώς και για τις τυχόν υποχρεώσεις των Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης προς τον φορέα εκμετάλλευσης της εγκατάστασης βάσει συμβάσεων συνεργασίας του Ν.2939/2001, όπως εκάστοτε ισχύει.
- 4) Αιτήσεις χρηματοδότησης που έχουν ήδη υποβληθεί σε προηγούμενη πρόσκληση του ΕΣΠΑ 2014-2020 και αφορούν αιτούμενες στην παρούσα προτάσεις πρέπει να αποσυρθούν με την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης.

5. ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

- 5.1 Οι υποψήφιοι δικαιούχοι υποβάλλουν ηλεκτρονικά τις προτάσεις στο ΟΠΣ. – ΕΣΠΑ 2014-2020. Για τον σκοπό αυτό, απαιτείται να διαθέτουν ατομικό κωδικό πρόσβασης στο ΟΠΣ – ΕΣΠΑ:
- αφ ενός τα στελέχη του Δικαιούχου για συμπλήρωση δελτίων και
  - αφετέρου ο νόμιμος εκπρόσωπος του Δικαιούχου για υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης
- Οδηγίες για έκδοση κωδικού χρήστη στο ΟΠΣ - ΕΣΠΑ βρίσκονται στην ηλεκτρονική δ/νση logon.mnec.gr.
- Εάν ο Δικαιούχος δεν διαθέτει ήδη «κωδικό Φορέα» στο ΟΠΣ από την περίοδο 2007-2013, θα πρέπει να υποβάλει αίτηση για κωδικό φορέα σύμφωνα με τις οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση logon.mnec.gr, πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης
- 5.2 Οι προτάσεις υποβάλλονται αποκλειστικά μέσω ΟΠΣ – ΕΣΠΑ και **μόνο η αίτηση χρηματοδότησης υποβάλλεται υπογεγραμμένη** στην
- «ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ "ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ"» στη διεύθυνση Αεροπόρου Παπαναστασίου 34, Αθήνα 11527.
- από 18/7/2017 έως και την 30/11/2017.**

Δε θα γίνονται δεκτές οι αιτήσεις χρηματοδότησης εκτός των ανωτέρω προθεσμιών και αιτήσεις για τις οποίες δεν έχει προηγηθεί η ηλεκτρονική υποβολή της πρότασης στο ΟΠΣ ΕΣΠΑ.

Στην περίπτωση της άμεσης αξιολόγησης η ημερομηνία υποβολής των προτάσεων δύναται να λήξει σε χρόνο ενωρίτερο της ανωτέρω προσδιοριζόμενης ημερομηνίας σε περίπτωση εξάντλησης της προς διάθεση συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της παρούσας πρόσκλησης. Η ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων γίνεται μέσω της οικείας ιστοσελίδας.

- 5.3 Η ηλεκτρονική πρόταση στο ΟΠΣ, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της αίτησης χρηματοδότησης περιλαμβάνει τα ακόλουθα:
1. Αίτηση Χρηματοδότησης
  2. Τεχνικό Δελτίο Πράξης
  3. Στοιχεία που τεκμηριώνουν την αρμοδιότητα του δικαιούχου, βάσει νόμου, διοικητικής ή κανονιστικής διάταξης.
  4. Απόφαση αρμόδιου συλλογικού οργάνου για την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης και εξουσιοδότηση εκπροσώπου.
  5. Σε περίπτωση που η αρμοδιότητα για την υλοποίηση ή/και λειτουργία της πράξης εκχωρείται σε άλλο οργανισμό ή φορέα, υποβάλλεται προγραμματική σύμβαση ή σχετικές αποφάσεις των Δ.Σ. των συμβαλλομένων μερών για την έγκριση σχεδίου προγραμματικής σύμβασης και την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.
  6. Βεβαίωση-Δήλωση ανάληψης λειτουργίας και συντήρησης του Έργου
  7. Κανονιστικό πλαίσιο ορισμού του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης
  8. Τεχνική Περιγραφή και Προϋπολογισμός Δημοπράτησης
  9. Τυποποιημένα χρονοδιαγράμματα για την εκτίμηση της ρεαλιστικότητας του χρονοδιαγράμματος
  10. Τεύχη Δημοπράτησης (Σχέδιο ή Εγκεκριμένα Τεύχη σε περίπτωση εν εξελίξει διαγωνιστικής διαδικασίας),
  11. Αποτελέσματα έρευνας αγοράς και σχετική τεκμηρίωση για υποέργα προμηθειών, εφόσον απαιτείται
  12. Πίνακες για την εξέταση της συμμόρφωσης με τις κατευθύνσεις της ΚΥΑ ΣΜΠΕ του ΕΠ
  13. Έκθεση τεκμηρίωσης εξασφάλισης της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία
  14. Χάρτης γενικής οριζοντιογραφίας Πράξης
  15. Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, Τεχνική Σύνοψη και σχετικός χάρτης, ή Εγκεκριμένοι Περιβαλλοντικοί όροι, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, για το σύνολο του έργου
  16. Εγκριτικές αποφάσεις μελετών
  17. Πίνακας αποτύπωσης των αναγκαίων, τεχνικών υποστηρικτικών μελετών και της ωρίμανσης Πράξης
  18. Πίνακας αποτύπωσης των αδειών και εγκρίσεων του συνόλου της πράξης και του βαθμού προόδου αυτής
  19. Δελτίο Ενεργειών Ωρίμανσης και Υποχρεώσεων Πράξης, με συμπλήρωση στο ΟΠΣ
  20. Φάκελος Τεκμηρίωσης Διοικητικής Ικανότητας, Επιχειρησιακής Ικανότητας, Χρηματοοικονομικής Ικανότητας (εφόσον απαιτείται), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο επισυναπτόμενο έγγραφο «Οδηγός για την Εκτίμηση της Διαχειριστικής Ικανότητας Δυνητικών Δικαιούχων ΕΣΠΑ 2014-2020».
  21. Υπολογισμός των καθαρών εσόδων για Πράξεις που παράγουν έσοδα, εφόσον απαιτείται
  22. Φάκελος Κρατικής Ενίσχυσης για έργα που ενέχουν στοιχεία ενίσχυσης, (βλέπε οδηγίες στην παράγραφο 5.4), εφόσον απαιτείται
  23. Λοιπά έγγραφα που απαιτούνται από την ΕΥΔ:
    - i. Απόφαση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου για την απόσυρση αίτησης χρηματοδότησης που έχει ήδη υποβληθεί σε προηγούμενη πρόσκληση του ΕΣΠΑ 2014-2020 και αφορά προτεινόμενη πράξη ή αντίστοιχη δήλωση του εξουσιοδοτημένου εκπροσώπου του αρμόδιου συλλογικού οργάνου, εάν απαιτείται. Η απόφαση απόσυρσης είναι δυνατόν να περικλείεται στην απόφαση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου για την υποβολή αίτησης χρηματοδότησης στην παρούσα πρόσκληση.
    - ii. Απόφαση έγκρισης αναθεώρησης ΠΕΣΔΑ σύμφωνα με το άρθρο 35 του Ν.4042/2012 όπως ισχύει, στο οποίο θα προβλέπεται η προτεινόμενη πράξη σε πρώτη (Α') χρηματοδοτική προτεραιότητα.
    - iii. Κατάλληλα έγγραφα που αποδεικνύουν την κυριότητα ή παραχώρηση ή βεβαίωση ότι βρίσκεται σε εξέλιξη διαδικασία παραχώρησης της απαιτούμενης συνολικής έκτασης στον κύριο του έργου, εφόσον δεν υπάρχει

υποέργο απόκτησης γης. Εφόσον προτείνεται υποέργο απόκτησης γης, να υποβληθούν έγγραφα που πιστοποιούν α) το προτεινόμενο φυσικό και οικονομικό αντικείμενο, β) την τήρηση των διαδικασιών του άρθρου 16 της ΥΠΑΣΥΔ και γ) την πρόοδο των ενεργειών

- iv. Οι απαιτούμενες κατά περίπτωση μελέτες (προμελέτες ή οριστικές μελέτες για έργα υποδομής, μελέτες προμηθειών για προμήθειες εξοπλισμού κ.ά.).
- v. Για όλα τα υποέργα στοιχεία τεκμηρίωσης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, εφόσον δεν προβλέπονται ή υποβάλλονται οι αντίστοιχες εγκεκριμένες μελέτες,
- vi. Για τα υποέργα με προϋπολογισμό άνω των 60.000€ προ ΦΠΑ που κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης τυχόν έχουν ξεκινήσει οι διαδικασίες ανάθεσης δημόσιας σύμβασης (δημοσίευση προκήρυξης ή δημοπράτηση ή ανάληψη νομικής δέσμευσης), και δεν έχουν ελεγχθεί από ΕΥΔ ΕΠ/ΕΔΑ ΠΕΠ κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013, υποβάλλονται όλα τα απαραίτητα έγγραφα για την εξέταση της νομιμότητας της διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης, στο στάδιο στο οποίο βρίσκεται, και με συμπλήρωση στο ΟΠΣ του αντίστοιχου δελτίου εξέτασης διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης. Στην περίπτωση που οι διαδικασίες έχουν ήδη ελεγχθεί και προεγκριθεί από ΕΥΔ ΕΠ/ΕΔΑ ΠΕΠ κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013 βάσει του ΣΔΕ 2007-2013, υποβάλλονται μόνο στην ηλεκτρονική υποβολή της πρότασης τα έγγραφα της διαδικασίας ανάθεσης και οι αντίστοιχες αποφάσεις προέγκρισης.
- vii. Έκθεση με κατάλληλες πληροφορίες για τη διασφάλισή της λειτουργίας, περιβαλλοντικής παρακολούθησης, συντήρησης ή/και μετέπειτα φροντίδας (εφόσον απαιτείται) από τον αρμόδιο φορέα λειτουργίας, ανεξαρτήτως του αν χρηματοδοτείται η σχετική δαπάνη. Η Έκθεση θα περιλαμβάνει μεταξύ άλλων στοιχεία για τυχόν ενέργειες που απαιτούνται για την τροφοδοσία των ΜΕΑ με χωριστά συλλεγόμενα ρεύματα (π.χ. προδιαλεγμένα οργανικά), την επιδιωκόμενη ποιότητα και τη διασφάλιση της διάθεσης, με εμπορική εκμετάλλευση ή μη, των προϊόντων (συμπεριλαμβανομένης ενέργειας) των μονάδων ανάκτησης, καθώς και για τις τυχόν υποχρεώσεις των Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης προς τον φορέα εκμετάλλευσης της εγκατάστασης βάσει συμβάσεων συνεργασίας του Ν.2939/2001, όπως εκάστοτε ισχύει.
- viii. Ειδικότερα για πράξεις που υλοποιούνται ως Συμπράξεις Δημοσίου Ιδιωτικού Τομέα υποβάλλονται επιπρόσθετα:
  - Απόφαση Διυπουργικής Επιτροπής ΣΔΙΤ για την υπαγωγή στο Ν.3389/2005
  - Τεύχη Δημοπράτησης όλων των σταδίων της διαγωνιστικής διαδικασίας και σχέδιο σύμβασης ΣΔΙΤ
  - Αποφάσεις έγκρισης αποτελεσμάτων όλων των σταδίων της διαγωνιστικής διαδικασίας
  - Ενημέρωση για την τρέχουσα εξέλιξη της διαγωνιστικής διαδικασίας

5.4 Για την εξέταση των πράξεων που ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης σε σχέση με το θεσμικό πλαίσιο ανταγωνισμού, προσκομίζονται:

5.4.1 Για πράξεις ή τμήματα πράξεων που εξετάζονται στο πλαίσιο των Υπηρεσιών Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ) ακολουθούνται οι οδηγίες της ΕΥΚΕ (σχετ. 26) και προσκομίζονται:

- Έκθεση τεκμηρίωσης της ΥΓΟΣ
- Χρηματοοικονομική ανάλυση για τον προσδιορισμό της αντιστάθμισης που χορηγείται για την παρεχόμενη ΥΓΟΣ που περιλαμβάνει τις ακριβείς παραμέτρους που ελήφθησαν υπόψη για τον προσδιορισμό της χορηγούμενης αντιστάθμισης. Η αντιστάθμιση πρέπει να περιορίζεται στο μέτρο του αναγκαίου για την κάλυψη των δαπανών που πραγματοποιούνται για την εκπλήρωση της υποχρέωσης παροχής της λαμβανομένων υπόψη των σχετικών εσόδων και ενός εύλογου κέρδους.
- Υπεύθυνη Δήλωση σχετικά με τη σώρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας για παροχή Υπηρεσιών Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος, σύμφωνα με το υπόδειγμα του συνημμένου Παραρτήματος IV, μόνο εφόσον η πρόταση αφορά αίτηση ενίσχυσης ήσσονος σημασίας ΥΓΟΣ βάσει κανονισμού 360/2012.»

5.4.2 Για πράξεις ή τμήματα πράξεων που εξετάζονται στο πλαίσιο του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού (Κ.651/2014) και του Κανονισμού De Minimis προσκομίζονται:

- Στοιχεία που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στο Παράρτημα V – Έλεγχος τήρησης υποχρεώσεων ΓΑΚ και κυρίως ως προς την περιγραφή της δράσης ή του τμήματος δράσης που ενέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, προκειμένου να εξεταστεί εάν εντάσσεται στον Γενικό Απαλλακτικό Κανονισμό 651/2014, σε συνδυασμό με την εκπλήρωση των προϋποθέσεων του Γενικού και Ειδικού Μέρους του ΓΑΚ.
- Χρηματοοικονομική ανάλυση στην οποία οι επιλέξιμες δαπάνες για το έργο ή το τμήμα του έργου που εξετάζεται ως κρατική ενίσχυση περιορίζονται στις πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες που είναι απαραίτητες για την υλοποίηση της συγκεκριμένης ενίσχυσης. Σε περίπτωση που για τον προσδιορισμό του ποσού/έντασης ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το έλλειμμα χρηματοδότησης που προσδιορίζεται μέσω χρηματοοικονομικής ανάλυσης, πρέπει κατά τη διάρκεια ζωής του έργου να προκύπτουν λειτουργικά έσοδα μεγαλύτερα ή ίσα από τις λειτουργικές δαπάνες.

- Υπεύθυνη Δήλωση σχετικά με τη σώρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας, σύμφωνα με το υπόδειγμα του συνημμένου Παραρτήματος VI, μόνο εφόσον η πρόταση αφορά ενίσχυσης ήσσονος σημασίας βάσει κανονισμού 1407/2013.»

5.4.3 Η ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ διατηρεί το δικαίωμα, κατά την κρίση της, να ζητήσει την υποβολή διευκρινίσεων για την τεκμηρίωση κάθε περίπτωσης ή/και για τη δημιουργία φακέλου κοινοποίησης προς την Ε.Ε., εφόσον αυτό κριθεί απαιτητό

Ο υποψήφιος δικαιούχος υποβάλλει την πρότασή του και τα απαιτούμενα συνοδευτικά έγγραφα και δικαιολογητικά **αποκλειστικά** μέσω του ΟΠΣ. Τα συνοδευτικά έγγραφα, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης των καθαρών εσόδων, εφόσον απαιτείται, υποβάλλονται σε μορφή αρχείου τύπου pdf.

Σε περιπτώσεις εγγράφων, για τα οποία δεν είναι τεχνικά εφικτή η ηλεκτρονική υποβολή (π.χ. χάρτες, σχέδια, κλπ) ο δικαιούχος υποχρεούται να τα αποστείλει στην

- ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ "ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ" Αεροπόρου Παπαναστασίου 34, Αθήνα 11527

τις ώρες από 09:00 έως και 15:00 συνημμένα στην υπογεγραμμένη αίτηση χρηματοδότησης.

6. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Μετά την υποβολή πρότασης από τον υποψήφιο δικαιούχο ή τον συντονιστή εταίρο, στην περίπτωση που η υλοποίηση της υποβαλλόμενης πρότασης προβλέπεται ότι θα πραγματοποιηθεί από πολλαπλούς δικαιούχους, σύμφωνα με τις ανωτέρω απαιτήσεις του κεφαλαίου 4 η διαδικασία για την ένταξη των πράξεων στο Ε.Π. ακολουθεί τα παρακάτω βήματα:

6.1. Αξιολόγηση των προτάσεων από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ σε δύο στάδια:

Α' Στάδιο : Πληρότητα και επιλεξιμότητα πρότασης

Β' Στάδιο : Αξιολόγηση των προτάσεων ανά ομάδα κριτηρίων

Η αξιολόγηση γίνεται με βάση την εγκεκριμένη μεθοδολογία και τα εγκεκριμένα κριτήρια από την Επιτροπή Παρακολούθησης, που επισυνάπτονται στην παρούσα πρόσκληση.

Η αξιολόγηση των προτάσεων ακολουθεί την παρακάτω μεθοδολογία :

Άμεση Αξιολόγηση

Η πρόταση αξιολογείται αυτοτελώς με σειρά προτεραιότητας με βάση την ημερομηνία υποβολής της στην ΕΥΔ. Η προθεσμία για τον έλεγχο της πληρότητας και την ολοκλήρωση της αξιολόγησης της πρότασης του δικαιούχου, από την αρμόδια διαχειριστική αρχή, ορίζεται μέχρι εξήντα (60) μέρες από την ημερομηνία υποβολής της πρότασης από τον δικαιούχο. [παρ. 2, άρθρο 20, ν. 4314/2014] όπως ισχύει

6.2. Υποβολή και εξέταση ενστάσεων

Οι δυνητικοί Δικαιούχοι δύνανται να υποβάλουν ένσταση στην ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ σχετικά με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 43 της ΥΑ με αριθ. 110427/ΕΥΘΥ 1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/01.11.2016). Οι ενστάσεις υποβάλλονται άπαξ ανά στάδιο αξιολόγησης, εντός αποκλειστικής προθεσμίας επτά (7) εργάσιμων ημερών από την επομένη ημέρα της κοινοποίησης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης, ήτοι:

α) της *Απόφασης Απόρριψης Πρότασης* που εκδίδεται κατά το Στάδιο Α' της αξιολόγησης

β) της *Απόφασης Απόρριψης Πρότασης* που εκδίδεται κατά το Στάδιο Β' της αξιολόγησης, στην περίπτωση άμεσης αξιολόγησης

Η ένσταση θα πρέπει να είναι αιτιολογημένη και ενυπόγραφη από το Δικαιούχο και όπου απαιτείται υπογεγραμμένη και από τον φορέα πρότασης, δηλαδή τον κύριο της πράξης, εφόσον είναι διαφορετικός φορέας από τον δικαιούχο.

Η ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ πρωτοκολλεί και εξετάζει όλες τις υποβαλλόμενες ενστάσεις. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των ενστάσεων εγκρίνονται από τον Προϊστάμενο της ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ και κοινοποιούνται στους δυνητικούς δικαιούχους που υπέβαλαν την ένσταση εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών και αναρτώνται στο Πρόγραμμα Διαύγεια.

Οι ενστάσεις δύνανται να εξετάζονται από τριμελή επιτροπή αξιολόγησης ενστάσεων, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Προϊσταμένου της ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της ένστασης.

Στη διαδικασία εξέτασης των ενστάσεων δεν μπορούν να συμμετέχουν στελέχη της ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ που συμμετείχαν στη διαδικασία αξιολόγησης της συγκεκριμένης πρότασης την οποία αφορά η ένσταση. Επιπλέον, θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι τα στελέχη που εξετάζουν την ένσταση διαθέτουν την απαιτούμενη ανεξαρτησία, μέσω της υποβολής δήλωσης μη σύγκρουσης συμφερόντων.

Αν η υποβληθείσα ένσταση η οποία αφορά τα αποτελέσματα του Σταδίου Α' (άμεση ή συγκριτική αξιολόγηση) γίνει δεκτή, η ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ προβαίνει στην αξιολόγηση του Σταδίου Β'.

Αν η υποβληθείσα ένσταση αφορά το στάδιο Β' της αξιολόγησης:

- Στην περίπτωση εφαρμογής άμεσης αξιολόγησης, εφόσον γίνει αποδεκτή η ένσταση η πρόταση, επιλέγεται για χρηματοδότηση με βάση τη σειρά υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησής και μέχρι εξαντλήσεως της συνολικής συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της Πρόσκλησης. Σε αυτή την περίπτωση η ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ εισηγείται την έκδοση Απόφασης Ένταξης της πράξης.
- 6.3. Έκδοση απόφασης ένταξης της πράξης από τον/την Ειδικό Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών του ΕΤΠΑ και ΤΣ σε συνέχεια προηγούμενης θετικής εισήγησης του προϊσταμένου της Διαχειριστικής Αρχής του ΕΠ.
- 6.4. Δημοσιοποίηση στην οικεία ιστοσελίδα του Ε.Π.: www.ymerpeaa.gr του τίτλου των πράξεων που εντάσσονται στο Ε.Π., των δικαιούχων αυτών, καθώς και του ποσού της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης.

7. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

- 7.1. Για αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με την υποβολή των προτάσεων, την συμπλήρωση των ΤΔΠ και άλλες διευκρινίσεις μπορείτε να απευθύνεστε στους ΧΑΡΑΛΑΜΠΟ ΣΥΡΟΠΟΥΛΟ, 213 2142294, e-mail: m.syropoulos@mou.gr και ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ, 213 2142240, e-mail: k.kolokotroni@mou.gr
- 7.2. Περαιτέρω πληροφορίες για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη», το σύστημα διαχείρισης του Ε.Π., το θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης των πράξεων που εντάσσονται στο εν λόγω Ε.Π., τους κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων, καθώς και οποιαδήποτε πληροφορία για την υποβολή των προτάσεων (όπως οδηγίες για τη συμπλήρωση ΤΔΠ/Υ, πίνακα επιλεξιμότητας δαπανών, δεικτών παρακολούθησης φυσικού αντικείμενου, εξειδίκευση κριτηρίων αξιολόγησης προτάσεων και άλλα έγγραφα αναγκαία για την εξέταση της πρότασης) βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.ymerpeaa.gr>. Ο ανωτέρω δικτυακός τόπος αποτελεί βασικό εργαλείο επικοινωνίας της ΕΥΔ με το σύνολο των ενδιαφερομένων για το Ε.Π. και ανακοινώνεται σε αυτόν κάθε σχετική πληροφορία.

Η Ειδική Γραμματέας Διαχείρισης Τομεακών ΕΠ ΕΤΠΑ και ΤΣ

Φωτονιάτα Ευγενία

Πίνακας Αποδεκτών:

Δήμοι Νήσων με αρμοδιότητες ΦΟΔΣΑ
ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε., 6ο ΧΛΜ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ-ΘΕΡΜΗΣ, 57001, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Συνημμένα:

1. Υπόδειγμα Αίτησης χρηματοδότησης
2. Υπόδειγμα Τεχνικού Δελτίου Πράξης & Οδηγίες συμπλήρωσης
3. Υπόδειγμα Απόφασης Ένταξης Πράξης
4. Κριτήρια Επιλογής πράξεων – Μεθοδολογία αξιολόγησης
5. Οδηγός εκτίμησης διαχειριστικής ικανότητας δυνητικών δικαιούχων & υποδείγματα
6. Οδηγίες για τον υπολογισμό των καθαρών εσόδων για Πράξεις των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020 & Υπόδειγμα φύλλου υπολογισμού καθαρών εσόδων
7. Τυποποιημένα χρονοδιαγράμματα, για εκτίμηση ρεαλιστικότητας χρονοδιαγράμματος
8. Πίνακας Β3, βάσει του οποίου εξετάζεται κατά πόσο η πράξη σέβεται τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης ειδικότερα σε σχέση με τους όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις της εγκεκριμένης ΚΥΑ Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του ΕΠ.
9. Δελτίο Προόδου Ενεργειών Ωρίμανσης Υποχρεώσεων_Υπόδειγμα

Ευρωπαϊκή Ένωση

10. Πίνακας Δ1 με στάδια εξέλιξης απαιτούμενων ενεργειών ωρίμανσης πράξης
11. Πίνακας Δ2 αποτύπωσης προόδου διοικητικών ή άλλων ενεργειών
12. Παράρτημα I: Υποχρεώσεις Δικαιούχων
13. Παράρτημα II: Για την εξειδίκευση του κριτηρίου αξιολόγησης «Εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία», προκειμένου να συνταχθεί η «Έκθεση Τεκμηρίωσης εξασφάλισης της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία».
14. Παράρτημα III: Ειδικοί όροι για τις περιπτώσεις πράξεων που περιλαμβάνουν ΥΓΟΣ
15. Παράρτημα IV: Υπεύθυνη Δήλωση de minimis ΥΓΟΣ
16. Παράρτημα V: Τήρηση υποχρεώσεων ΓΑΚ
17. Παράρτημα VI: Υπεύθυνη Δήλωση de minimis
18. Το με αρ.πρωτ.39499/ΕΥΚΕ5288/31-3-2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Οδηγίες σχετικά με την υποβολή εκθέσεων τεκμηρίωσης στο πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων υπό μορφή αντιστάθμιση για παροχή δημόσιας υπηρεσίας».
19. Η με αρ. 110427/ΕΥΘΥ/1020 (ΦΕΚ Β '3521/1-11-16) Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας Δαπανών για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 – Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014 – 2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων».

Το Παράρτημα I και τα υπόλοιπα συνημμένα βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.ymerpeaa.gr

Κοινοποίηση:

1. Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού της Εφαρμογής (Ε.Υ.Σ.Ε.), Νίκης 10, 10563 Αθήνα
2. Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων, Νίκης 10, 10563 Αθήνα
3. Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ,

Εσωτερική διανομή:

1. Γραφείο Ειδικής Γραμματέως Διαχείρισης Τομεακών Ε.Π. του ΕΤΠΑ και Ταμείου Συνοχής
2. Μονάδες Α', Απ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Οι δικαιούχοι πράξεων που θα ενταχθούν στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αναλαμβάνουν την τήρηση των παρακάτω υποχρεώσεων :

1. ΤΗΡΗΣΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

- (i) Να τηρούν την Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την αειφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρούν τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης της πράξης και των επί μέρους υποέργων και ιδίως τα χρονοδιαγράμματα ανάθεσης και ολοκλήρωσης των υποέργων προπαρασκευαστικών ενεργειών και ανάθεσης και εκτέλεσης των κύριων υποέργων της πράξης, όπως αυτά αποτυπώνονται στην απόφαση ένταξης της πράξης.

Τυχόν υπερβάσεις του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των υποέργων προπαρασκευαστικών ενεργειών, όπως αυτό προσδιορίζεται στην απόφαση ένταξης της πράξης, επιφέρει την αυτοδίκαιη ανάκληση της απόφασης ένταξης της πράξης (δηλαδή η πράξη απεντάσσεται από το ΕΠ).

Στις περιπτώσεις πράξεων με υποέργα προπαρασκευαστικών υποέργων η εγγραφή του προϋπολογισμού τους γίνεται σε δύο φάσεις. Στην πρώτη φάση εγγράφεται στο ΠΔΕ ο προϋπολογισμός των προπαρασκευαστικών ενεργειών. Εφόσον, τα υποέργα των προπαρασκευαστικών ενεργειών ολοκληρώνονται εντός του χρονοδιαγράμματος, ο προϋπολογισμός της πράξης που αντιστοιχεί στα κύρια υποέργα εγγράφεται στο ΠΔΕ, μετά από σχετικό αίτημα της Δ.Α. προς τη ΔΔΕ.

Η ανάληψη της κύριας νομικής δέσμευσης δεν μπορεί να υπερβεί τους 18 μήνες από την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης. Σε περίπτωση υπέρβασης αυτού του χρονικού ορίου η Απόφαση Ένταξης θα ανακληθεί μετά από προειδοποιητική επιστολή της ΔΑ και την άπρακτη παρέλευση τριών μηνών. Η παραπάνω προθεσμία ισχύει με την επιφύλαξη δικαστικών ή διοικητικών αποφάσεων που αναστέλλουν την υλοποίηση της πράξης ή λόγω ανωτέρας βίας.

Υπερβάσεις του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των κύριων υποέργων δύνανται να επιφέρουν την επιτήρηση του δικαιούχου από τη ΔΑ και την επιβολή στο δικαιούχο λήψης διορθωτικών μέτρων εντός συγκεκριμένων προθεσμιών, αλλά και την ανάκληση της απόφασης ένταξης της πράξης.

- (ii) Να διασφαλίζουν το λειτουργικό αποτέλεσμα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με το δικαιούχο αυτής.
- (iii) Να λαμβάνουν έγκριση από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π για τις διαδικασίες της διακήρυξης, ανάθεσης και τροποποίησης δημοσίων συμβάσεων. Στις περιπτώσεις πράξεων που εκτελούνται με ίδια μέσα, ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σχέδιο απόφασης για την εκτέλεση του έργου με ίδια μέσα πριν την υπογραφή του, και να υποβάλλει αίτημα εξέτασης για τροποποιήσεις αυτής. *Στις περιπτώσεις αρχαιολογικών έργων, ο δικαιούχος κοινοποιεί την απόφαση αυτεπιστασίας.*
- (iv) Να ενημερώνουν έγκαιρα την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π σχετικά με την εξέλιξη της πράξης, ιδιαίτερα σε ότι αφορά τις προπαρασκευαστικές ενέργειες για την υλοποίησή της και να αποστέλλουν όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στη φυσική και οικονομική υλοποίηση της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τις διαδικασίες του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.
- (v) Να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος ΟΠΣ – ΕΣΠΑ με τα δεδομένα και έγγραφα των πράξεων που υλοποιούν και ειδικότερα τα δεδομένα και έγγραφα προγραμματισμού και υλοποίησης που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και των δεικτών, τις επαληθεύσεις, τους ελέγχους, την αξιολόγηση πράξεων και γενικότερα τη διαδρομή ελέγχου των πράξεων.
- (vi) Να διασφαλίζουν την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν στο ΟΠΣ - ΕΣΠΑ, σύμφωνα με το χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται στις σχετικές διατάξεις και να πραγματοποιούν διασύνδεση των Πληροφοριακών Συστημάτων του με το ΟΠΣ – ΕΣΠΑ για την αυτόματη υποβολή στοιχείων, εφόσον απαιτείται.
- (vii) Να εφαρμόζουν το Ενιαίο Σύστημα Παρακολούθησης Δεικτών ΕΣΠΑ, ανάλογα με το επίπεδο εμπλοκής του στην

Ευρωπαϊκή Ένωση

παρακολούθηση των δεικτών της συγχρηματοδοτούμενης πράξης.

(viii) -

3. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να λειτουργούν μηχανισμό πιστοποίησης εκτέλεσης της πράξης, ο οποίος θα εξασφαλίζει τον αποτελεσματικό έλεγχο της ποιότητας και ποσότητας των υλικών των υπηρεσιών και του τελικού παραδοτέου αποτελέσματος, καθώς και να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου των πληρωμών, ο οποίος θα εξασφαλίζει τη νομιμότητα και κανονικότητά τους.
- (ii) Να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π, μέσω των Δελτίων Δήλωσης Δαπανών.
- (iii) Να υποβάλλουν (εφόσον απαιτείται από τη φύση του έργου στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π και στην Αρχή Πιστοποίησης, μετά την ολοκλήρωση της πράξης
- α) στοιχεία για τους δημιουργούμενους τόκους από τη χρηματοοικονομική διαχείριση των διατιθέμενων πόρων.
- β) επικαιροποιημένη χρηματοοικονομική ανάλυση για τον προσδιορισμό των καθαρών εσόδων για τα έργα που παράγουν έσοδα, εφόσον για τον προσδιορισμό των καθαρών εσόδων εφαρμόζεται η εν λόγω μέθοδος.
- Στην περίπτωση πράξης / έργου όπου ο υπολογισμός των καθαρών εσόδων του βασίζεται στη μέθοδο του κατ' αποκοπή ποσοστό (flat rate) δεν απαιτείται να γίνει κάποια προσαρμογή στο ποσοστό χρηματοδότησης της πράξης στην τελική αίτηση πληρωμής που υποβάλλει ο δικαιούχος.
- Στην περίπτωση πράξης / έργου που δεν είναι αντικειμενικά δυνατή η εκ των προτέρων εκτίμηση των εσόδων, ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει ετησίως στοιχεία για τα καθαρά έσοδα της πράξης για περίοδο τριών ετών από την ολοκλήρωσή της έως την προθεσμία για την υποβολή της έκθεσης ολοκλήρωσης του ΕΠ, αναλόγως με το ποια χρονική στιγμή προηγείται.
- Στην περίπτωση πράξης, η οποία παράγει άμεσα έσοδα μόνο κατά την υλοποίησή της, τα οποία ωστόσο δεν ελήφθησαν υπόψη κατά το χρόνο έγκρισης της πράξης, η επιλέξιμη δαπάνη της πράξης μειώνεται κατά τα καθαρά έσοδα που παρήχθησαν άμεσα κατά τη διάρκεια εκτέλεσής της, το αργότερο κατά την αίτηση τελικής πληρωμής που υποβάλλει ο δικαιούχος.

4. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

- (i) Να θέτουν στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των πράξεων και για όσο χρόνο ο δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π., Αρχή Πιστοποίησης, Αρχή Ελέγχου, Επιτροπή Παρακολούθησης και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (ii) Να αποδέχονται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα τους, όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης, και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθούν.

5. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

- (i) Να αποδέχονται τη συμπερίληψή τους στο κατάλογο των πράξεων του Ε.Π. που δημοσιοποιεί η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π στη διαδικτυακή πύλη www.espa.gr, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 115 και στο Παράρτημα XII του Καν. 1303/2013, και στο οποίο αναφέρονται: η ονομασία του δικαιούχου και της πράξης, σύνοψη της πράξης, ημερομηνία έναρξης της πράξης, καταληκτική ημερομηνία πράξης, συνολική επιλέξιμη δαπάνη, ποσοστό συγχρηματοδότησης, ταχυδρομικός κώδικας, ή άλλη κατάλληλη ένδειξη της τοποθεσίας, χώρα, ονομασία της κατηγορίας παρέμβασης της πράξης.
- (ii) Να λαμβάνουν όλα τα μέτρα πληροφόρησης που προβλέπονται στο Παράρτημα XII του Κανονισμού 1303/2013 και ειδικότερα:
- α) Να αναρτούν προσωρινή πινακίδα, σημαντικού μεγέθους, στο εργοτάξιο των έργων υποδομής ή κατασκευών σε ορατό σημείο από το κοινό, με συνολική δημόσια δαπάνη άνω των 500.000 ευρώ, κατά τη φάση υλοποίησής τους.
- β) Να τοποθετούν μόνιμη αναμνηστική πλάκα ή πινακίδα σημαντικού μεγέθους, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, εντός τριών μηνών από την ολοκλήρωση του έργου υποδομής ή κατασκευών ή αγοράς φυσικού (ενσώματου) αντικειμένου, με συνολική δημόσια δαπάνη άνω των 500.000 ευρώ.
- Οι αναμνηστικές πλάκες ή πινακίδες, οι οποίες σχεδιάζονται σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που

Ευρωπαϊκή Ένωση

καθορίζονται στον Κανονισμό 821/2014, αναγράφουν την ονομασία και τον κύριο στόχο του, το έμβλημα της ένωσης μαζί με την αναφορά στην Ένωση, και το Ταμείο ή τα Ταμεία που στηρίζουν το έργο.

- γ) Να λειτουργούν διαδικτυακούς τόπους, στους οποίους θα αναρτούν στοιχεία της πράξης, όπως σύντομη περιγραφή, ανάλογης με το επίπεδο της στήριξης, στόχοι και αποτελέσματα, επισημαίνοντας τη χρηματοδοτική στήριξη από την Ένωση.
- δ) Να τοποθετούν αφίσες με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη, σε πράξεις που δεν εμπίπτουν στην υποχρέωση πινακίδων ή πλακών.
- ε) Να ενημερώνουν τους συμμετέχοντες σε πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ, και κατά περίπτωση από το ΕΤΠΑ ή Ταμείο Συνοχής, σχετικά με τη συγχρηματοδότησή της από το ΕΚΤ, ή το ΕΤΠΑ ή το Τ.Σ. και την υλοποίησή της στο πλαίσιο επιχειρησιακού προγράμματος. Η εν λόγω ενημέρωση πραγματοποιείται σε κάθε έγγραφο ή άλλο πιστοποιητικό που χρησιμοποιούνται κατά την υλοποίηση της πράξης ή παράγονται στο πλαίσιο αυτό.
- στ) -

6. ΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

- (i) Να τηρούν και να ενημερώνουν φάκελο πράξης με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της, συμπεριλαμβανομένων των εγγράφων/εντύπων που απαιτούνται σε πράξεις ΕΚΤ για τη συλλογή δεδομένων μεμονωμένων συμμετεχόντων σε αυτές, όπως ερωτηματολόγια, υπεύθυνες δηλώσεις, κλπ που συμπληρώνουν οι συμμετέχοντες.

Στο φάκελο της πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες και τους λογιστικούς ελέγχους για διάστημα δύο (2) ετών ή τριών (3) ετών, στην περίπτωση πράξεων επιλέξιμης δαπάνης που δεν υπερβαίνει το 1.000.000 ευρώ, από την 31 Δεκεμβρίου που ακολουθεί την υποβολή των λογαριασμών στους οποίους περιλαμβάνεται η τελική δαπάνη της ολοκληρωμένης πράξης. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

- (ii) Να τηρούν ειδικότερους όρους ή περιορισμούς που τίθενται από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης ή που τίθενται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π.
- (iii) Να τηρούν τις ακόλουθες μακροχρόνιες δεσμεύσεις, προκειμένου οι πράξεις να διατηρήσουν το δικαίωμα της συνεισφοράς των Ταμείων:

- α) Για πράξεις επένδυσης σε υποδομή ή παραγωγική επένδυση, εντός πέντε (5) ετών από την τελική πληρωμή ή εντός της προθεσμίας που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων να μην επέλθει:

- παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος
- αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα
- ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους.

- β) Άλλες μακροχρόνιες δεσμεύσεις που ορίζονται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π ή καθορίζονται από το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την πράξη.

Η τήρηση των μακροχρονίων υποχρεώσεων επιβεβαιώνονται, μετά την ολοκλήρωση της πράξης, με διοικητικές ή και επιτόπιες επαληθεύσεις από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. (Στην περίπτωση που η υποχρέωση τήρησης των μακροχρονίων δεσμεύσεων μεταβιβάζεται σε άλλο φορέα, αυτός προσδιορίζεται και η υποχρέωση αφορά αυτόν τον φορέα)

